

Nefndasvið Alþingis
B.t. Kristjana Benediktsdóttir
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 18. nóvember 2011

Efni: Umsögn FA um frumvarp til laga um ráðstafanir í ríkisfjármálum, 195. mál

I. ALMENNT

Vísað er til erindis Efnahags og viðskiptanefndar Alþingis dagsett 7. nóvember 2011 þar sem óskað er umsagnar Félags atvinnurekenda (FA) um frumvarp til laga um ráðstafanir í ríkisfjármálum (195. mál).

Félag atvinnurekenda telur að umrætt frumvarp sýni – eins og sambærileg frumvörp síðastliðinna ára – að framtíðarsýn skortir í skattamálum á Íslandi. Þess í stað er ráðist í mjög margar breytingar á skattkerfinu, sem gera það flóknara gagnvart skattgreiðendum.

Minnt skal á að í apríl á síðasta ári skipaði fjármálaráðherra starfshóp sem fékk það verkefni „að móta og setja fram heildstæðar tillögur um breytingar og umbætur á skattkerfinu“. Hópurinn átti að skila af sér tillögum fyrir lok árs 2010. Um er að ræða mjög þarft verkefni sem flestir hagsmunaaðilar sýndu mikinn áhuga. Starfshópurinn skilaði áfangaskýrslu í september í fyrra, sem var fyrst og fremst útfærsla á hugmyndum sem komu til framkvæmda í fjárlögum fyrir árið í ár. Undirritaður situr í svokallaðri samráðsnefnd sem vinna á samhliða starfshópnum. Sú nefnd hefur ekki komið saman í eitt ár. Samkvæmt upplýsingum frá fjármálaráðuneytinu mun starfshópurinn vera enn að störfum, en það fer lítið fyrir þeirri vinnu út á við og gagnvart samráðsnefndinni. Félag atvinnurekenda telur mjög mikilvægt að árangur náist í framtíðarstefnumörkum í skattamálum. Af því verður að vinna af festu.

Félag atvinnurekenda fagnar því að frumvarpið er lagt fram tímanlega, sem gefur kost á mun ítarlegri og betri málsmeðferð af hálfu Alþingis.

II. ATHUGASEMDIR UM EINSTAKA LIÐI

Athugasemdir Félags atvinnurekenda varðandi einstaka liði frumvarpsins eru þessar:

- a) Lækkun tryggingagjalds um 0,91% er fagnað. Eins og fram kemur í athugasemdum við frumvarpið hefur breyting gjaldsins áhrif á getu fyrirtækja til að skapa meiri atvinnu. Félag atvinnurekenda telur að taka þurfi hraðari skref í lækkun gjaldsins, enda nauðsynlegt að skapa meiri hvata hjá fyrirtækjum til að skapa störf.
- b) Félag atvinnurekenda gagnrýnir þá hefð sem virðist vera að skapast um að verðtryggja krónutölugjöld með almennum verðlagsforsendum. Óeðlilegt er að miða blint við almennan mælikvarða, eðlilegra er að miða við stöðuna á þeim markaði sem við á í hverju tilviki. Hækkunir á gjöldum hækka oft verðlag á vörum sem kemur beint fram í minni eftirspurn. Þetta sést skýrt varðandi eldsneyti og áfengi á undanförunum misserum svo dæmi séu tekin. Það er því vandséð að hækkun gjalda skili í raun jákvæðum tekjuáhrifum.
- c) Enginn grundvöllur er fyrir þeim hækkunum áfengisgjalda sem lagðar eru til í frumvarpinu. Opinberar sölutölur á áfengi frá ÁTVR sýna áfram veikburða þróun, eins og verið hefur síðustu misseri. Lítil söluvöxtur er í léttvíni á fyrstu 10 mánuðum ársins, 4,3% samdráttur er í sölu bjórs og 9% samdráttur í sölu sterkra vína. Á meðan aukast fréttist af smygli á áfengi og heimabrudd virðist breiðast hratt út (eins og kannanir FA hafa áður sýnt). Sala á sterku víni í ÁTVR stefnir í 240 þús. lítra á þessu ári. Árið 2008 seldust 376 þús. lítrar. Samdráttur í opinberri sölu er því 37% á þremur árum. Enginn getur haldið því fram að raunveruleg neysla hafi dregist svona mikið saman. Neysla sterkra vína hefur að líkindum minnkað eitthvað, en sennilegast hefur mikil tilfærsla orðið yfir í smyglað sterkt vín og heimabrudd. Þar eru tapaðar skatttekjur. Tollurinn áætlað að 26 þúsund lítrum af sterku víni sé smyglað á ári (11% af sölu ÁTVR), heimabrudd er eflaust hærri tala. Það eru engin rök fyrir því að hækka áfengisgjöld á meðan þetta er staðan. Ljóst er að ríkið verður árlega af hundruðum milljóna í skatttekjur vegna ólöglegs áfengis og kannabisefna. Það er tímabært að endurskoða skattlagningu allrar neyslu á áfengi í landinu, ekki bara opinberrar neyslu.
- d) FA mótmælir því að tímabundinn eignarskattur (sem nefndur hefur verið auðlegðarskattur) verði framlengdur. Í þessu máli endurspeglast veikleiki pólitíska kerfisins (óháð því hverjir sitja í stjórn): tímabundnir skattar reynast sjaldnast tímabundnir. Félagið vill ítreka fyrri afstöðu. Eignarskattur felur í sér tvísköttun – það er ekki eðlilegt að skattleggja bæði eign beint og tekjur af henni. FA bendir sérstaklega á að eigendur lítilla og meðalstórra fyrirtækja hafa lent í erfiðleikum vegna skattsins. Eignarhlutur þeirra í atvinnufyrirtæki er nefnilega ekki laust fé og

ekki sjálfgefið að annað laust fé sé til reiðu eða að skynsamlegt sé að veikja eigið fé með arðgreiðslu þegar í hlut eiga fyrirtæki sem glímt hafa við stórfellt eftirspurnarfall. Þá hefur verið bent á að skatturinn minnki hvata til fjárfestingar í nýsköpun og í atvinnurekstri almennt. Ekki verður séð að með því sé verið að senda rétt skilaboð út í hagkerfið.

- e) Um fjársýsluskatt er fjallað sérstaklega í 193. máli sem FA gerir ekki sérstaka umsögn um. Félagið vill samt sem áður benda á þá staðreynd í þessari umsögn að launatengd gjöld fjármálafyrirtækja hækka verulega við breytinguna (áætlun er 4,5 ma.kr.). Þessi skattlagning bætist við sérstakan skatt á fjármálafyrirtæki og viðbótar eiginfjárkröfur á banka. Það er einsýnt að fjármálafyrirtæki velti hluta af aukinni skattbyrði beint yfir á viðskiptavinini sína, fyrirtækin og heimilin í landinu.

FA tekur undir sjónarmið varðandi umræðu um skattlagningu fjármálageirans í samhengi við skattlagningu annarra greina og telur þá umræðu eiga rétt á sér, en fjármálafyrirtæki hafa hins vegar þann kost að velta skattlagningu yfir á viðskiptavinini. Sú staða er hvorki góð fyrir viðskiptavinina eða hagkerfið í heild.

III. ÖNNUR ATRIÐI

Að lokum áskilur Félag atvinnurekenda sér rétt til að koma frekari athugasemdum á framfæri á síðari stigum.

Félagið lýsir sig jafnframt reiðubúið til að funda um efnið sé þess óskað.

Virðingarfyllst,

Almar Guðmundsson
Framkvæmdastjóri Félags atvinnurekenda